

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Timofti Vladimir
Țurcan Anatolie
Toma Nadejda

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Mînzat Sergiu și avocatul acestuia Ceachir Anatolie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Mînzat Sergiu xxxxx, născut la xxxxx, originar din raionul xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.04.2012 – 29.05.2014;

Instanța de apel: 14.07.2014 – 29.06.2016;

Instanța de recurs: 23.11.2020 – 28.04.2021.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 29 mai 2014, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, inculpatul Mînzat Sergiu xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(5) Cod penal la 5 ani închisoare;

Conform art.85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin sentință, s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată, stabilită prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 21 octombrie 2008, stabilindu-i în privința lui Mînzat Sergiu xxxxx pedeapsa definitivă de 5 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

1.2. Prin aceeași sentință hotărârea în privința căruia cu recurs ordinar în prezent nu se contestă, Moiseevici Alexandr xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.186 alin.(5), 236 alin.(1) Cod penal.

Acțiunile civile ale părților vătămate Mazur Remus, Gheist Elvira și Sacara Octavian s-au admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul Mînzat Sergiu xxxxx, împreună cu Dorogan Eugeniu xxxxx la 07 ianuarie 2012, aproximativ la ora 23.50, fiind în prealabilă înțelegere cu Grapila Veaceslav xxxxx angajat în calitate de ajutorul administratorului al Centrului de Fitness nr.2 „Sport Activ” SRL care se afla în serviciul de 48 ore, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în incinta Centrului de Fitness nr.2 „Sport Activ” SRL de pe str. xxxxx, mun. xxxxx unde prin forțarea ușii safeului amplasat în incinta oficiului administrației au sustras bani în sumă de 1 595 euro, care conform cursului BNM la 09.01.12 constituie 1 euro - 14,96 lei, care constituie 23 861,20 lei; 112 dolari, care conform cursului oficial al BNM la 09.01.12 constituia 1 dolar-11,69 lei, ceea ce constituia 1 309,28 lei, și 7399 lei ce aparține administratorului Centrului de Fitness nr.2 „Sport Activ” SRL Mazur Remus xxxxx, din incinta oficiului au mai sustras o tabletă de model MID WM8650 în valoare de 2 500 lei și o geantă sport de culoare roz de model Puma în valoare de 400 lei, bunuri ce aparțin administratorului adjunct al Centrului de Fitness nr.2 „Sport Activ” SRL Gheist Elvira xxxxx, iar din hol de la punctul de recepție au sustras un laptop de model Asus în valoare de 4 000 lei ce aparține lui Sacara Octavian xxxxx, apoi, având intenția de a duce în eroare organele de drept privind săvârșirea infracțiunii de furt, au înscenat precum că Grapila Veaceslav xxxxx a fost atacat, aplicându-i lovituri în regiunea capului și pe corp, după ce l-au imobilizat, legându-i mâinile la spate cu un cablu telefonic, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, și la data de 08 ianuarie 2012, aproximativ la ora 00.20, s-au eschivat de la locul comiterii infracțiunii, cauzând părților vătămate Mazur Remus xxxxx, Gheist Elvira xxxxx și Sacara Octavian xxxxx daune în proporții considerabile în sumă totală de 39469,48 lei. Tot el, în noaptea spre 28 iulie 2012, între orele 01.00-02.00, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Ceban Igor xxxxx, împărțind rolurile între ei cu scopul de a sustrage pe ascuns mijloace bănești din contabilitatea SA „Hidroinpex”, situată în orașul xxxxx a, str. xxxxx, nr. xxxxx, numărul de identificare la Camera Înregistrării de Stat xxxxx din 07.12.1994, directorul căreia este Caldare Anatolie xxxxx, intenționat au pătruns prin fereastră în sediul uzinei, unde Ceban Igor a rămas de pândă la geam, iar el a intrat prin forțarea lacătului în biroul contabilității și cu ajutorul unei șurubelnițe, pregătite din timp, a deteriorat lacătul safeului din care au sustras și însușit suma de 12 237 lei, din care 1 000 lei aparțineau contabilei uzinei numitei Captari Eugenia xxxxx, cauzând reprezentantului părții vătămate Caldare Anatolie și părții vătămate Captari Eugenia pagube materiale considerabile.

Tot el, în noaptea de 03 spre 04 august 2012, între orele 00.00-01.00, în urma unei înțelegeri prealabile cu Moiseevici Alexandr xxxxx, intenționat, cu scop de profit, pe ascuns au pătruns prin deteriorarea geamului în biroul administrativ al Societății Comerciale „Speranța 2” SRL, numărul de identificare la Camera Înregistrării de Stat xxxxx din 03.08.2007 și SRL „Platina”, numărul de identificare

la Camera Înregistrării de Stat xxxxx din 03.12.2007, ambele persoane juridice fiind amplasate într-un birou în orașul Soroca, str. Vasile Stroescu nr.86, administratorul cărora este Marcoci Mihail xxxxx, unde forțând ușile de la safeurile care se aflau în birou cu ajutorul unei șurubelnițe, pregătite din timp, au sustras și au însușit mijloace bănești în sumă de 233 464 lei de la SC „Speranța 2” SRL și 30 000 lei de la SRL „Platina” , cauzându-i reprezentantului părților vătămate Marcoci Mihail xxxxx o pagubă materială în sumă totală de 263 464 lei, care constituie proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului Mînzat Sergiu xxxxx au fost încadrate de către organele de urmărire penală în baza art.186 alin.(2) lit. b), c), d) și art.186 alin.(5) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Sanduleac Diana în numele inculpatului Mînzat Sergiu, prin care a solicitat, casarea parțială, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Mînzat Sergiu, să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, invocând în motivare, că nu este de acord parțial cu sentința, ce ține de pedeapsă și anume că în privința lui Mînzat Sergiu poate fi aplicată o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate, sau cu aplicarea art.90 Cod penal, adică cu suspendarea executării pedepsei, ținând cont de faptul, că inculpatul a recunoscut total vina, s-a căit în cele comise și a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei penale în temeiul art.364¹ Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2016, apelul declarat de către avocatul Sanduleac Diana în numele inculpatului Mînzat Sergiu a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Mînzat Sergiu de săvârșirea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art.364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a condiționat concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Referitor la numirea pedepsei, instanța de apel a constatat că prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului care a recunoscut vina în cele săvârșite, la locul de trai se caracterizează negativ, la evidență la medicul necrolog sau psihiatru nu se află, anterior a fost judecat și a comis infracțiune în condițiile recidivei, fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 02.08.2011, în baza art.362 alin.(1)Cod penal, la pedeapsa amendă în

mărime de 200 u.c, care a fost achitată la 02.05.2012, iar la 07.01.2012 a comis infracțiunea de furt în mun. Chișinău.

În atare împrejurări prima instanță corect a ajuns la concluzia, că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă numai fiind izolat de societate, aplicându-i just pedeapsa cu închisoare, ținându-se cont de prevederile art.art.82, 72 alin.(4) Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

În același context, instanța de apel a conchis și netemeinicia cerințelor avocatului privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate sau cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, or, acceptând judecarea cauzei în corespundere cu art.364¹ Cod de procedură penală, el deja a beneficiat de reducerea pedepsei fiind coborâtă această pedeapsă la limita minimă, în circumstanțele admise de legiuitor.

Instanța de apel a respins argumentele apărării privind necesitatea aplicării unei pedepse non privative de libertate, deoarece inculpatul Mînzat Sergiu a comis infracțiunea în stare de recidivă și în situația dată pedeapsa aplicată este bazată pe prevederile art.82 Cod penal care prevede posibilitatea aplicării celei mai aspre pedepse cum este închisoare.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat și argumentul indicat în apel, privind posibilitatea aplicării art.90 Cod penal, deoarece în conformitate cu alin.(4) a normei date, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică pentru persoanele care au săvârșit infracțiuni în stare de recidivă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către inculpatul Mînzat Sergiu și avocatul acestuia Ceachir Anatolie, care invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 10), 14), 15) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului Mînzat Sergiu să fie recalificate în baza art.186 alin.(4) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse reduse la minimum și aplicarea art.90 Cod penal și aplicarea amnistiei.

Recurenții au invocat că la data de 22.12.2020, condamnatul Mînzat Sergiu Alexandru a fost reținut și ulterior i-a fost adusă la cunoștință decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29.06.2016, fapt ce acordă dreptul conform prevederilor art.6 CEDO, și art.art.66, 68, 420, 427 Cod de procedură penală, de a depune recurs împotriva decizie date, nefiind anterior atacată de către partea apărării.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

După cum rezultă din materialele dosarului, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, în ședința de judecată din 24 mai 2013, inculpatul Mînzat Sergiu a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d.237, 247, vol. IX).

În cadrul aceleiași ședințe de judecată, inculpatul Mînzat Sergiu a înaintat o cerere privind înlocuirea măsurii preventive arestul preventiv, care prin încheierea Judecătorei Bălți din 24.05.2013, a fost admisă, fiind înlocuită măsura preventivă sub formă de arest preventiv cu obligația de a nu părăsi localitatea (f.d.242-244, vol. IIX).

Ulterior, în ședințele de judecată din 03.09.2013, 10.10.2013, 26.11.2013, 15.01.2013, 27.02.2014, 18.03.2014, 08.04.2014 și 16.05.2014, inculpatul Mînzat Sergiu nu s-a prezentat.

Astfel, pentru a asigura participarea inculpatului la proces, prin încheierea Judecătorei Bălți din 27 februarie 2014, măsura preventivă obligația de a nu părăsi localitatea, a fost înlocuită cu arestul preventiv, inculpatul Mînzat Sergiu fiind anunțat în căutare.(f.d.125, vol. IX).

Ulterioara examinare a dosarului a avut loc în lipsa inculpatului (dar cu participarea apărătorului Sanduleac Diana (f.d.124, vol.9), care i-a înlocuit pe avocații Schibin D. și Ceachir A.), iar conform informației parvenite de la Inspectoratul de poliție Soroca (f.d.218, vol. IX) și Serviciul Federal de Executare a Pedepselor al Federației Ruse (f.d.219, vol. IX), Mînzat Sergiu la data de 18 martie 2014 a fost anunțat în căutare, fiind pornit dosarul operativ cu nr.2014320065 și la acel moment se afla în Federația Rusă, fiind arestat la 12.12.2013, pentru comiterea pe teritoriul Federației Ruse a infracțiunii prevăzute de art.158 Cod penal al FR - furtul.

Totodată, Colegiul penal reține că apelul declarat de către avocatul Sanduleac Diana în numele inculpatului Mînzat Sergiu împotriva sentinței Judecătorei Bălți din 29 mai 2014, a fost examinat în lipsa inculpatului Mînzat Sergiu, însă a fost asistat în mod gratuit de un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, avocatul Dragan Natalia (f.d.56, vol. X).

Dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 29 iunie 2016, în prezența procurorului și a avocatului Dragan Natalia, iar decizia motivată, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată (f.d.60, vol. X), la 20 iulie 2016 în prezența doar a procurorului. Conform scrisorii anexate la materialele cauzei (f.d.68vol.X), la 21 iulie 2016, copia deciziei integrale a fost expediată avocatului acestuia, iar potrivit informației din dosar, ca urmare a punerii în executare a sentinței instanței de fond, inculpatul Mînzat Sergiu a fost reținut la 22.12.2020.

Astfel, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, curge de la data pronunțării acesteia.

În acest context, Colegiul penal reține că, la 18 ianuarie 2021, inculpatul Mînzat Sergiu și avocatul Ceachir Anatolie declară recurs ordinar împotriva deciziei instanței

de apel, evident peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, argumentând depunerea tardivă a recursului prin faptul că

În acest sens, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Argumentele recurenților precum că au omis termenul de depunere a recursului ordinar, din motivul că la data de 22.12.2020, inculpatul Mînzat Sergiu a fost reținut și ulterior i-a fost adusă la cunoștință decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29.06.2016, instanța de recurs le consideră ca fiind declarative, or inculpatul Mînzat Sergiu cunoscând despre faptul că în privința sa este pornită o cauză penală, s-a eschivat de la judecată profitând de indulgența instanței de judecată și nu a încercat într-un mod efectiv să anunțe instanțele naționale despre locul aflării lui, sau să se intereseze de soarta procesului penal în care era vizat și pe care l-a abandonat. Exercitarea dreptului procesual la calea de atac, a fost consecința intervenirii agenților statului, care l-au reținut pe condamnat în momentul trecerii frontierei de stat.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat la 18 ianuarie 2021 de către inculpatul Mînzat Sergiu și avocatul Ceachir Anatolie, împotriva deciziei instanței de apel din 29 iunie 2016, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

La acest capitol, Colegiul penal reține hotărârea *Năstase v. Republica Moldova* din 17 ianuarie 2019 (cererea nr.74444/11), în care Curtea a relevat că „în cazul când prin atitudinea sa, anume reclamantul a determinat examinarea cauzei în absența sa de către instanțele judecătorești naționale, concluzionând că, prin acțiunile sale, reclamantul a renunțat la dreptul său de a se apăra personal. Totodată, având în vedere că prezenta cauză nu se referă la un acuzat necitat sau nereprezentat de către un avocat și ținând cont de marja de apreciere a autorităților naționale, Curtea a considerat că, de fapt, condamnarea reclamantului *în absentă* și refuzul instanțelor de a reexamina cauza în prezența sa nu au constituit o pedeapsă disproporționată”.

Totodată urmează de menționat și practica CEDO, *cauza Kattan versus România (decizia din 21 ianuarie 2014)*, prin care s-a statuat că nu va fi încălcat art.6 din CEDO, în cazul când inculpatul contribuie la crearea unei situații, în care în mod rezonabil a putut prevedea consecințele comportamentului său - examinarea cauzei în lipsa sa. În cazul când inculpatul a cunoscut despre desfășurarea judecății și nu s-a prezentat în fața instanțelor, este vorba despre o condiție procesuală culpabilă a inculpatului.

Așadar, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri

judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Mînzat Sergiu și avocatul acestuia Ceachir Anatolie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2016, în cauza penală privind-l pe *Mînzat Sergiu* xxxxx, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 27 mai 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda